

بررسی و ارزیابی تکنیک‌های شناسایی تغییرات در تصاویر با حد تفکیک بالا مبتنی بر واحد پایه محاسباتی

الهه تمیمی^۱، حمید عبادی^۲، عباس کیانی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه فتوگرامتری و سنجش از دور، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
۲- دانشیار گروه فتوگرامتری و سنجش از دور، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی (عضو قطب علمی فناوری اطلاعات مکانی)
۳- دانشجوی دکتری، گروه فتوگرامتری و سنجش از دور، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

چکیده :

شناسایی تغییرات در سنجش از دور، فرآیندی به منظور شناسایی اختلافات در وضعیت عارضه یا پدیده با مشاهده آن در زمان‌های مختلف می‌باشد. شناسایی تغییرات، زمینه را برای به‌روزرسانی اطلاعات در مورد سطح زمین فراهم می‌کند که مبنای در بسیاری از کاربردها بشمار می‌آیند. از جمله این کاربردها می‌توان برنامه‌ریزی و مدیریت منابع طبیعی، نظارت بر تغییرات پوشش کاربری/ارضی، ارزیابی و برآورد میزان تخریب عوارض، رشد و توسعه شهری اشاره نمود. تکنیک‌های متعددی در شناسایی تغییرات توسط محققین ارائه شده است که از دیدگاه‌های مختلفی دسته‌بندی شده‌اند. با توجه به هدف مقاله حاضر، این تکنیک‌ها از نظر واحد پایه محاسباتی به دو گروه کلی پیکسل‌مبنا و شیء‌مبنا تقسیم شده‌اند. در تکنیک‌های پیکسل‌مبنا از اطلاعات طیفی تصاویر استفاده می‌شود و برای تصاویر با حد تفکیک پایین مناسب می‌باشند و از حجم پایین محاسباتی نیز برخوردار می‌باشند اما به دلیل ضعف اطلاعات موجود در یک پیکسل، عدم استفاده از اطلاعات ساختاری و معنایی و تولید نتایج فلفلی-نمکی، شناسایی تغییرات در تصاویر با حد تفکیک مکانی بالا از طریق این تکنیک‌ها عملکرد ضعیفی دارد. با ظهور پیشرفت‌هایی در سنجش از دور و قابلیت اخذ تصاویر با حد تفکیک مکانی بالا، آنالیز از سطح پیکسل به سطح شیء تغییر کرده است. در تکنیک‌های شناسایی تغییرات شیء‌مبنا علاوه بر اطلاعات طیفی، از اطلاعات ساختاری و معنایی اشیاء تصویری استفاده می‌شود. با توسعه تکنیک‌های آنالیز شیء‌مبنا تصویر، نقاط ضعف تکنیک‌های پیکسل‌مبنا رفع شده است و بهبود قابل توجهی در نتایج استخراج اطلاعات در مقایسه با تکنیک‌های پیکسل‌مبنا گزارش شده است. در این مقاله، با توجه به اهمیت تکنیک‌های شیء‌مبنا، به‌مرور و بررسی تکنیک‌های شناسایی تغییرات و چالش‌های موجود در این تکنیک پرداخته می‌شود.

واژه‌های کلیدی : تغییرات، تکنیک‌های پیکسل‌مبنا، تصاویر هوایی / ماهواره‌ای، تکنیک‌های شیء‌مبنا.

۱- مقدمه

اطلاعات به‌روزرسانی شده در مورد کاربری/پوشش اراضی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. شناسایی تغییرات به دلیل ظهور اطلاعات زمینی بدست آمده از ماهواره‌ها، تبدیل به گرایش اصلی تحقیقات در آنالیز تصاویر سنجش‌ازدور شده است. داده‌های سنجش‌ازدور به دلایل متعددی (امکان اخذ داده در زمان‌های متفاوت، فرمت دیجیتال مناسب برای محاسبات و انتخاب حد تفکیک‌های متنوع طیفی و مکانی) به‌عنوان منبع اصلی در شناسایی تغییرات محسوب می‌گردند [۱، ۲].

شناسایی تغییرات در سنجش‌ازدور توسط سینگ در سال ۱۹۸۹ به‌عنوان فرآیندی به‌منظور شناسایی اختلافات در وضعیت شیء یا پدیده با مشاهده‌ی آن در زمان‌های مختلف» تعریف شده است. از اهداف اصلی در شناسایی تغییرات می‌توان به مشخص کردن موقعیت هندسی و نوع تغییرات، کیفیت تغییرات و ارزیابی صحت نتایج اشاره نمود [۳-۵]. یک تحقیق شناسایی تغییرات مناسب، شامل اطلاعات: منطقه تغییر یافته و نرخ تغییرات، توزیع مکانی انواع عوارض تغییر یافته، سیر تغییرات انواع پوشش اراضی و ارزیابی دقت نتایج می‌باشد [۶]. کلی‌ترین طرح شناسایی تغییرات از دو مرحله استخراج ویژگی (به‌عنوان مثال اختلاف یا نسبت) و تابع تصمیم‌گیری (به‌عنوان مثال تغییر یافته^۱ در مقابل تغییر نیافته^۲) تشکیل می‌شود. با این حال، تمامی روش‌های شناسایی تغییرات از مراحل فوق تبعیت نمی‌کنند [۷]. فرآیند شناسایی تغییرات از سه مرحله‌ی اصلی پیش‌پردازش، انتخاب تکنیک شناسایی تغییرات، ارزیابی دقت تشکیل می‌شود.

هر کدام از مراحل فوق دارای روش‌هایی است که روش بهینه متناسب با نوع داده‌ی مورد استفاده، دقت مورد نیاز انتخاب می‌شود. تکنیک‌های شناسایی تغییرات از دیدگاه واحد پایه محاسباتی به دودسته: پیکسل مبنا و شیء مبنا تقسیم شده است [۸]. در تکنیک‌های پیکسل مبنا فقط از اطلاعات طیفی استفاده می‌شود و از اطلاعات ساختاری و مفهومی که در شناخت عوارض نقش مهمی دارند، استفاده نمی‌شود [۸]. استخراج عوارض بر مبنای واقعیت معمولاً نتایج مورد انتظار از پردازش تصویر است؛ به عبارت دیگر، هدف اصلی پردازش تصویر استخراج عوارضی است که از نظر ویژگی‌های طیفی و شکلی با واقعیت‌های موجود در طبیعت تطابق داشته باشد. روش‌های طبقه‌بندی پیکسل مبنا قابلیت برآورده کردن این انتظار را ندارند. با ظهور تصاویر سنجش‌ازدور با حد تفکیک مکانی خیلی بالا، ضعف تکنیک‌های پیکسل مبنا در این تصاویر و عدم عملکرد مناسب روش‌های پیکسل مبنا در مناطق پرتراکم شهری، استفاده از تکنیک‌های شیء مبنا روشی مناسب به‌منظور شناسایی تغییرات مناطق پرتراکم شهری می‌باشد. در تکنیک‌های شناسایی تغییرات شیء مبنا علاوه بر اطلاعات طیفی، از اطلاعات ساختاری و معنایی اشیاء تصویری استفاده می‌شود.

با توجه به مسائل مطرح شده در این مقاله، مبحث شناسایی تغییرات در چهار بخش مورد تحلیل واقع می‌شود. در بخش اول مقدمه‌ای بر شناسایی تغییرات ارائه می‌شود. سپس دیدگاه‌های مختلف در دسته‌بندی تکنیک‌های شناسایی تغییرات بیان می‌شود. در بخش سوم مروری بر تکنیک‌های شیء مبنا و نقاط قوت و ضعف هر کدام از تکنیک‌ها ارائه شده است. در بخش آخر نتیجه‌گیری از مقایسه تکنیک‌های فوق ارائه شده است.

۲- دیدگاه‌های مختلف در دسته‌بندی تکنیک‌های شناسایی تغییرات

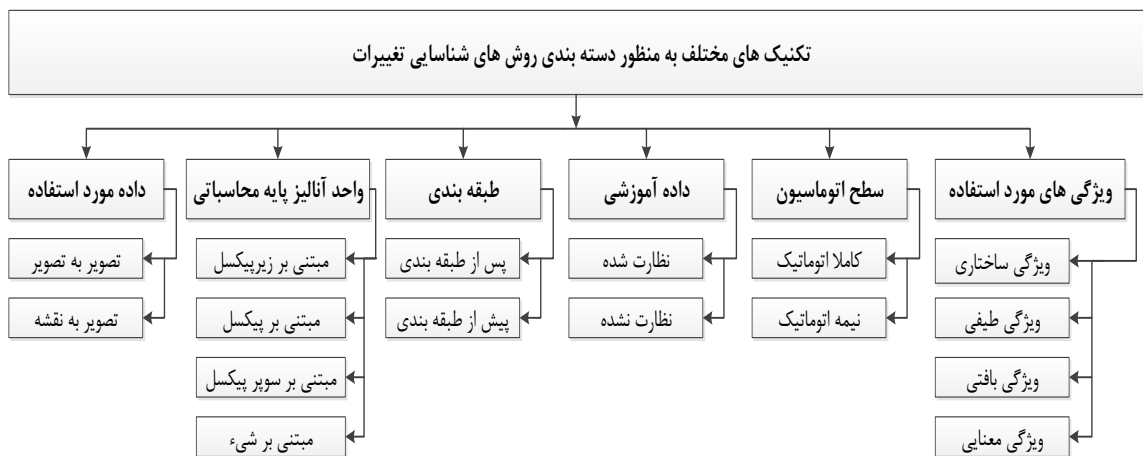
تکنیک‌های متعددی به‌منظور شناسایی تغییرات توسط محققین ارائه شده است که از دیدگاه‌های مختلفی دسته‌بندی شده‌اند. با توجه به هدف مقاله حاضر، این تکنیک‌ها از نظر واحد پایه محاسباتی به دو گروه پیکسل مبنا و شیء مبنا تقسیم شده‌اند. بررسی‌های متعددی بر تکنیک‌های پیکسل مبنا ارائه شده است و در آن‌ها تکنیک‌های

¹ Change

² No Change

شناسایی تغییرات از دیدگاه‌های مختلفی مورد بررسی قرار گرفتند و دسته‌بندی شده‌اند [۳، ۶، ۹-۱۲]. از جمله آن می‌توان به هوسین [۱۳]، چن [۲]، لو [۶] اشاره نمود. هر یک از این محققین، از جنبه‌های مختلف به دسته‌بندی و معرفی آن‌ها پرداخته‌اند که اکثراً در دو دسته: تکنیک‌های پس از طبقه‌بندی^۳ و تکنیک‌های قبل از طبقه‌بندی^۴ برای دسته‌بندی کلی تکنیک‌های شناسایی تغییرات قرار می‌گیرند [۱۴]. چان و همکارانش، تکنیک‌های شناسایی تغییرات پیکسل‌مبنا را به دو گروه تکنیک‌های شناسایی میزان تغییرات و تکنیک‌های شناسایی ماهیت تغییرات گروه‌بندی کرده‌اند [۱۵]. لو و همکارانش تکنیک‌های شناسایی تغییرات را در هفت دسته کلی: تکنیک‌های جبری، تبدیلات، طبقه‌بندی، مدل‌های پیشرفته، تکنیک‌های سیستم اطلاعات جغرافیایی، آنالیز بصری و تکنیک‌های دیگر بررسی نمودند [۶]. آندرو و همکارانش تکنیک‌های شناسایی تغییرات را بر اساس واحد پایه محاسباتی در هفت گروه: پیکسل، کرنل، هم‌پوشانی شیء-تصویر، مقایسه شیء-تصویر، اشیاء تصویری چند زمانه، پلیگون و هیبرید دسته‌بندی نموده‌اند و بر اساس روش مقایسه در شش گروه: مقایسه مستقیم، مقایسه پس از طبقه‌بندی، تبدیلات، آنالیز بردار تغییرات، روش هیبرید و مقایسه بر اساس ویژگی دسته‌بندی نموده‌اند [۱۶]. دوی و همکارانش در سال ۲۰۱۵ مروری بر تکنیک‌های شناسایی تغییرات بر اساس واحد پایه محاسباتی پیکسل‌مبنا و شیء‌مبنا داشته‌اند و به بررسی نقاط قوت و ضعف هر کدام از روش‌ها پرداخته‌اند [۸]. در مواجهه با تصاویر با حد تفکیک بالا تکنیک‌های شیء‌مبنا از کارایی بالاتری نسبت به سایر روش‌ها برخوردار بوده ولی در عین حال چالش‌های نیز در مواجهه با این تصاویر دچار می‌شوند بر این اساس برخی از محققین به بررسی چالش‌های مربوط به این تکنیک در مطالعات مروری پرداخته‌اند [۲، ۸، ۱۲، ۱۷، ۱۸]. با توجه به مطالعات مروری متعدد، انواع دسته‌بندی تکنیک‌های شناسایی تغییرات در شکل (۱) ارائه شده است.

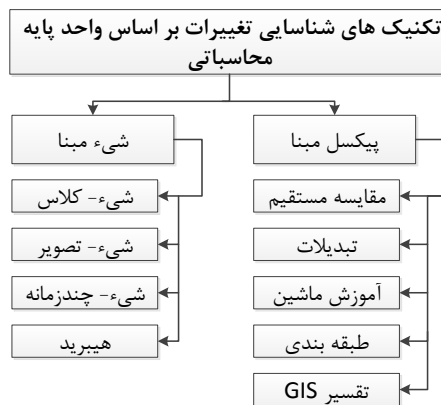

شکل ۱: تکنیک‌های مختلف به منظور دسته‌بندی روش‌های شناسایی تغییرات

به دلیل ظهور تصاویر سنجش از دور با حد تفکیک مکانی خیلی بالا و ضعف روش‌های پیکسل‌مبنا در این تصاویر و مناطق پرتراکم شهری، در ادامه به معرفی تکنیک‌های مختلف شناسایی تغییرات شیء‌مبنا در تصاویر سنجش از دور چند زمانه و بررسی قابلیت‌ها، نقاط ضعف و قوت تکنیک‌ها پرداخته می‌شود (شکل ۲).

³ Post-classification Techniques

⁴ Pre-classification Techniques

شکل ۲: تکنیک های شناسایی تغییرات بر اساس واحد پایه محاسباتی

۳- تکنیک های شناسایی تغییرات شیء مبنا

تکنیک های شناسایی تغییرات شیء مبنا که تحت عنوان OB⁵CD شناخته می شوند، به منظور رفع محدودیت های تکنیک های پیکسل مبنا ارائه شده اند. با ظهور پیشرفت هایی در سنجده های سنجش از دور و قابلیت اخذ تصویر با حد تفکیک مکانی بالا، آنالیز از سطح پیکسل به سطح شیء تغییر کرده است. تکنیک های پیکسل مبنا در تصاویر با حد تفکیک مکانی بالا به دلیل وجود تنوع طیفی بالا در عوارض با محدودیت مواجه شده است. حد تفکیک مکانی بالاتر نیز منجر به پیکسل های مخلوط می شود که به عنوان یکی از بزرگ ترین منبع خطا و عدم اطمینان در شناسایی تغییرات پوشش اراضی در نظر گرفته می شود [۱۳]. به طور کلی، انگیزه استفاده از اشیاء تصویری به منظور شناسایی تغییرات به دلایل: افزایش دقت طبقه بندی، کاهش شناسایی تغییرات بدلی و استفاده از ویژگی های اشیاء تصویری ایجاد شده می باشد [۲].

تکنیک های شناسایی تغییرات شیء مبنا که تحت عنوان OBIA⁶ شناخته می شوند، بخشی از آنالیز شیء مبنا تصویر می باشند. پیشرفت های اخیر در حوزه فناوری های اطلاعات گرافیکی⁷ از یک سو و توسعه سیستم های آنالیز تصویر مبتنی بر اشیاء تصویری (به عنوان مثال eCognition، Object، ENVI و IMAGINE) از سوی دیگر سبب شده است که این نوع آنالیز به روشی کارآمد و تأثیرگذار تبدیل شود [۱۳]. در OBIA در ابتدا تصویر قطعه بندی می شود و اشیاء تصویری تولید می شود و سپس بر اساس اشیاء تصویری ویژگی های مختلف استخراج می شود و در نهایت اشیاء تصویری طبقه بندی می شوند و به کمک یکی از روش های شناسایی تغییرات شیء مبنا، تغییرات شناسایی می شوند. همچنین یکی از مزایای OBIA آسان تر نمودن پردازش هم زمان داده رستری و داده برداری می باشد [۱۸]. واحد پایه آنالیز در OBIA، اشیاء تصویری می باشد که اطلاعات جامع تری مانند بافت، شکل، ارتباطات مکانی با اشیاء همسایه و داده مکانی جانبی برای حد تفکیک مکانی متفاوت ارائه می دهد که امکان استخراج محتوای مکانی را فراهم می کند و این آنالیز مشابه با تجزیه و تحلیل انسان است که به طور مستقیم اشیاء را از تصویر به جای پیکسل های منحصر به فرد با در نظر گرفتن ویژگی های مختلف (به عنوان مثال ابعاد، بافت و شکل) و ترتیب مکانی این اشیاء به منظور درک معانی شناسایی می کند [۱۹]. مطالعات مروری متعددی در زمینه OB⁵CD انجام شده است. در یکی از بررسی ها، دوی تکنیک های شیء مبنا را به سه دسته: شیء-تصویر، شیء-کلاس، شیء-چند زمانه تقسیم کرد [۸]. استو، استراتژی های OB⁵CD را به دو گروه مقایسه پس از طبقه بندی و آنالیز اشیاء تصویر چند زمانه تقسیم کردند [۲۰].

⁵ Object Based Change Detection (OB⁵CD)

⁶ Object Based Image Analysis (OBIA)

⁷ Graphical information technologies

چن، این روش‌ها را در چهار دسته: شیء-تصویر^۸، شیء-کلاس^۹، شیء-چند زمانه^{۱۰} و هیبرید گروه‌بندی کردند [۲]. در ادامه به معرفی تکنیک‌های OBCD پرداخته می‌شود.

۳-۱- شناسایی تغییرات شیء-تصویر

الگوریتم‌های شناسایی تغییرات شیء‌مبنا که بر مقایسه‌ی مستقیم اشیاء تصویری متمرکز هستند، در گروه روش‌های شناسایی تغییرات شیء-تصویر قرار می‌گیرند. در روش مقایسه مستقیم شیء-تصویر، اشیاء از یک تصویر استخراج می‌شوند و به داده‌ی تصویری اخذشده در زمان دوم نسبت داده می‌شوند یا در آن جستجو می‌شوند. تغییرات می‌تواند یا به‌وسیله‌ی ویژگی‌های هندسی (مانند عرض، مساحت و فشردگی) [۲۱، ۲۲] و یا ویژگی‌های طیفی مانند (مقادیر میانگین باندها) [۲۳] و یا ویژگی‌های استخراج‌شده از اشیاء تصویری (مانند بافت) [۲۴، ۲۵] شناسایی شوند. به‌طور کلی، دو روش توسعه‌یافته است. در اولین روش، میلر، الگوریتم OBCD را به‌منظور شناسایی تغییرات حباب‌های بامعنی (مانند اشیاء) بین جفت تصاویر خاکستری پیشنهاد داد [۲۵]. این الگوریتم شامل دو مرحله: استخراج اشیاء تصویری به کمک آنالیز پیوستگی، تناظریابی اشیاء تصویری بین دو تصویر به‌منظور شناسایی تغییرات می‌باشد. از آنجایی که الگوریتم مستقیماً بر روی اشیاء استخراج‌شده انجام می‌شود، بنابراین در این روش نیازی به پنجره از قبل تعیین شده نیست و این روش نتایج بهتری را حتی در تصاویر ورودی نویزی حاصل می‌کند. در دومین روش، قطعات از تصاویر چند زمانه به‌منظور شناسایی تغییرات استخراج می‌شوند و مقایسه می‌شوند [۲۶]. محدودیت روش اول این است که فقط تغییرات مربوط به اشیاء استخراج‌شده از تصویر اول حاصل می‌شود و اشیاء جدیدی که ممکن است در تصویر زمان دوم به علت تغییر به وجود آمده باشند، شناسایی نخواهند شد. باین‌حال دومین روش امکان استفاده از تمامی اشیاء تصویری از هر دو تصویر را به‌منظور آنالیز تغییرات فراهم می‌کند. لفسور و همکارانش، استفاده از ویژگی‌های هندسی (مانند اندازه، شکل و موقعیت) و اطلاعات محتوایی (مانند بافت به‌دست‌آمده از تبدیل موجک^{۱۱}) در OBCD را مورد ارزیابی قرار دادند [۲۱]. از دیگر تحقیقات انجام‌شده در این روش می‌توان به تحقیقات های و هال [۲۳] و چن و همکارانش [۲۷] اشاره نمود (جدول ۱).

۳-۲- شناسایی تغییرات شیء-کلاس

در این روش دو قطعه‌بندی به‌صورت جداگانه ایجاد می‌شود و به‌طور مستقل اشیاء تصویری طبقه‌بندی می‌شود و با مقایسه‌ی مستقل اشیاء طبقه‌بندی‌شده از تصاویر چند زمانه تغییرات شناسایی می‌شوند. در مرحله طبقه‌بندی، الگوریتم طبقه‌بندی هم از اطلاعات طیفی و هم از اطلاعات بافتی استفاده می‌کند. تکنیک‌های طبقه‌بندی مورد استفاده شامل: درخت تصمیم‌گیری، بیشترین شباهت، نزدیک‌ترین همسایگی [۴] و فازی می‌باشد. مقایسه‌ی مستقیم اشیاء تصویری نمی‌تواند تغییرات «از-به» کلاس‌های عوارض را ارائه دهد (به‌عنوان مثال تغییر از منطقه بایر به پوشش گیاهی) که این نوع تغییرات نیازمند اطلاعات اضافی طبقه‌بندی هستند. این روش ماتریس تغییرات را که بیان‌کننده‌ی اطلاعات تغییرات «از-به» است، فراهم می‌کند. از آنجایی که هر شیء متعلق به یک کلاس خاص است، مرحله‌ی مقایسه‌ی شیء-تصویر در OBCD نیازی به در نظر گرفتن ویژگی‌هایی مانند مقادیر طیفی و بافت شیء ندارد [۲]. لایه‌هایی GIS یا نقشه‌های موجود با استفاده از این روش به‌روزرسانی می‌شوند. محققین متعددی با استفاده راهکارهایی را با استفاده از این روش ارائه داده‌اند که می‌توان به دوریکس [۲۸]، والتر [۲۹]، لایبیرت [۳۰]، هیزل [۳۱]، لی [۳۲] و سان [۳۳] اشاره نمود (جدول ۱).

⁸ Image-Object Change Detection

⁹ Class-Object Change Detection

¹⁰ Multitemporal-object Change Detection

¹¹ Wavelet

۳-۳- شناسایی تغییرات شیء- چند زمانه

در این روش، تصاویر چند زمانه با یکدیگر ترکیب می‌شوند و به منظور تولید تغییرات اشیاء متناظر قطعه‌بندی می‌شوند زیرا اشیاء تصویری حاصل از قطعه‌بندی، در زمان‌های متفاوت بدست آمده‌اند. لازم به ذکر است تصاویر اخذ شده در زمان‌های مختلف به ندرت از منطقه مشابه اخذ می‌شوند که این امر به دلایل شرایط روشنایی، زاویه دید و شرایط آب و هوایی می‌باشد [۳۴]؛ بنابراین این اشیاء تصویری از نظر هندسی با یکدیگر متفاوت هستند، حتی اگر متعلق به یک عارضه‌ی جغرافیایی باشند [۸]. بجای قطعه‌بندی تصاویر چند زمانه به صورت جداگانه، مفهوم شناسایی تغییرات اشیاء چند زمانه مزیت تمام حالات چند زمانه صحنه‌ی تصویری را در برمی‌گیرد [۲].

دسلی، مجموعه تصویر چند زمانه ورودی را با یکدیگر با محاسبه‌ی ویژگی‌های طیفی آن (مانند میانگین و انحراف استاندارد) از هر زمان برای همه‌ی اشیاء تصویری قطعه‌بندی می‌کند. در نهایت، تمایز بین اشیاء تغییر یافته و تغییر نیافته با استفاده از آنالیز آماری مبتنی بر آزمون کای-اسکوئر^{۱۲} انجام می‌شود. نویسنده با استفاده از این راهکار دقت شناسایی را بیشتر از ۹۰ درصد و کاپا کلی را بیش تر از ۰.۸۰ گزارش کرده است [۳۵]. محققین متعددی با استفاده از راهکارهایی را با استفاده از این روش ارائه داده‌اند که می‌توان به بنتمپس [۳۶]، کانچدا [۳۷] اشاره نمود. برخی از محققین به بررسی تأثیر روش‌های متفاوت طبقه‌بندی پرداخته‌اند که می‌توان به استو [۳۸]، دولیر [۳۹]، یانگ [۴۰]، وانگ [۴۱] اشاره نمود (جدول ۱).

۳-۴- شناسایی تغییرات هیبرید

جدا از الگوریتم‌هایی که قبلاً مورد بررسی و بحث قرار گرفتند، الگوریتم‌هایی وجود دارند که هم از تکنیک‌های پیکسل مبنا و هم از تکنیک‌های شیء مبنا استفاده می‌کنند. این الگوریتم‌ها، الگوریتم‌های شناسایی تغییرات هیبرید نامیده می‌شوند [۲]. ایده‌ی روش هیبرید این است که اطلاعات اولیه تغییرات باید از پیکسل‌ها استخراج شوند و اشیاء تصویری باید در نتیجه به منظور استخراج بهتر نتایج تغییرات مورد استفاده قرار می‌گیرند [۲]. HCD از دو و یا چند روش شناسایی تغییرات استفاده می‌کند که می‌تواند هم در سطح پیکسل و هم در سطح شیء استفاده شود. HCD به دو دسته: آنالیز هیبرید فرآیند مبنا و آنالیز هیبرید نتیجه مبنا تقسیم‌بندی می‌شوند [۱۲]. آنالیز هیبرید فرآیند مبنا از روش‌های مختلف شناسایی در مراحل یا روندهای مختلف شناسایی استفاده می‌کند. در این نوع آنالیز، تلفیق طبقه‌بندی و روش شیء مبنا نسبت به تلفیق طبقه‌بندی و روش جبری بیشتر مرسوم می‌باشد. تحقیقات اخیر نشان می‌دهند که تلفیق دو تکنیک شناسایی تغییرات (به عنوان مثال تفاضل تصویر و آنالیز مؤلفه‌های اصلی، شاخص پوشش گیاهی و آنالیز مؤلفه‌های اصلی) می‌تواند نتایج شناسایی تغییرات را بهبود دهد. آنالیز هیبرید نتیجه مبنا از روش‌های مختلف شناسایی تغییرات استفاده می‌کند و سپس نتایج آن‌ها را به طور جامع آنالیز می‌کند. در این نوع آنالیز، استراتژی‌های تلفیق تصمیم‌گیری (به عنوان مثال رأی‌گیری و منطق فازی و غیره) به طور گسترده‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۳-۵- مقایسه تکنیک‌های شیء مبنا

با توجه به روش‌های ذکر شده در شناسایی تغییرات شیء مبنا، در این بخش برخی از تحقیقات انجام شده در تکنیک‌های شناسایی تغییرات شیء مبنا و مقایسه بین روش‌های مذکور و بررسی نقاط قوت و ضعف آن‌ها به ترتیب در جدول (۱) و جدول (۲) ارائه شده است.

¹² Chi-square test

جدول ۱: برخی از تحقیقات انجام شده در تکنیک‌های شناسایی تغییرات شیء مینا

تکنیک	راهکار	نام محقق، سال	داده مورد استفاده	هدف راهکار ارائه شده	
شیء-تصویر		های و هال، ۲۰۰۳ [۲۳]	تصاویر پانکروماتیک اسپات چند زمانه	شناسایی اشیاء تغیر یافته در حد تفکیک‌های مختلف با قطعه‌بندی باند پانکروماتیک تصویر اسپات از دو تاریخ و اعمال مستقیم روش تفاضل تصویر	
		چن، ۲۰۰۷ [۲۷]	تصاویر ماهواره‌ای	مقایسه بین سه نوع الگوریتم‌های OBCE: آنالیز همبستگی، PCA و آنالیز تکامل مرز	
شیء مینا	شیء-کلاس	هیزل، ۲۰۰۱ [۳۱]	تصاویر ابرطیفی چند زمانه	شناسایی تغییرات اشیاء نظامی با محاسبه ضریب اطمینان اشیاء متناظر استخراج شده از دو زمان	
		لی و نارایانان، ۲۰۰۳ [۳۲]	تصاویر چند زمانه لندست	کمی کردن تغییرات ازدست‌رفته با استفاده از اندازه‌گیری مشابهت شکل	
		لالیبرت، ۲۰۰۴ [۳۰]	۱۱ تصویر هوایی، یک تصویر کوئیک‌برد	تولید نقشه‌ی تغییرات پوشش گیاهی با هم‌پوشانی مستقیم تصاویر طبقه‌بندی شده دو زمانه	
		والتر، ۲۰۰۷ [۲۹]	تصاویر هوایی، نقشه‌های ۱:۲۵۰۰۰	ارزیابی استفاده از ویژگی‌های ورودی مختلف (به‌عنوان مثال شاخص پوشش گیاهی و طیفی و بافت) در طبقه‌بندی شیء مینا به‌منظور به‌روزرسانی نقشه‌های قدیمی	
	دوریکس، ۲۰۰۸ [۲۸]	تصاویر اسپات	نظارت بر توسعه شهری با طبقه‌بندی شیء مینا (با استفاده از توابع تعلق فازی)		
	سان، ۲۰۱۵ [۳۳]	تصاویر چند زمانه لندست	بررسی تغییرات جنگل با استفاده از شناسایی تغییرات شیء مینا		
	اشیاء چند زمانه		استو، ۲۰۰۸ [۳۸]	تصاویر چندطیفی هوایی	ارزیابی نتایج دو با طبقه‌بندی کننده‌ی نزدیک‌ترین همسایگی و توابع تعلق فازی به‌منظور نظارت بر تغییرات بوته‌ها
			دولیر، ۲۰۰۸ [۳۹]	تصاویر چند زمانه لندست TM و ETM+	ارزیابی نتایج بدست آمده از الگوریتم طبقه‌بندی شده نظارت نشده ISODATA به‌منظور شناسایی تغییرات پوشش اراضی
یانگ، ۲۰۱۴ [۴۰]			تصاویر چند زمانه اسپات	شناسایی تغییرات شیء مینا انواع پوشش اراضی با استفاده از تبدیل کای-اسکوئر	
وانگ، ۲۰۱۵ [۴۱]			تصاویر کوئیک‌برد و ورد ویو/ تصاویر دو زمانه ماهواره‌ای	کاهش خطاهای شناسایی تغییرات به وجود آمده در اثر جایجایی مکانی تصاویر چند زمانه با زوایای متفاوت اخذ تصویر	

محدودیت	مزیت	زیر کلاس	تکنیک
<ul style="list-style-type: none"> وابستگی نتایج بدست آمده به دقت قطعه بندی فراهم نشدن اطلاعات تغییرات «از-به» چالش در جستجوی مکانی اشیاء متناظر در تصاویر چند زمانه چالش انتخاب حد آستانه‌ی مناسب 	<ul style="list-style-type: none"> مقایسه‌ی آسان اشیاء تصویری سادگی قابلیت اجرا 	شیء- تصویر	شیء مبنا
<ul style="list-style-type: none"> تفاوت در اندازه‌ی اشیاء تصویری و متناظرشان در تصاویر چند زمانه به دلیل قطعه بندی نتایج تغییرات نادرست در اثر وجود خطای موقعیتی در مرتبط سازی اشیاء دو تصویر وابستگی نتایج به دست آمده به دقت قطعه بندی وابستگی نتایج به دست آمده به دقت طبقه بندی 	<ul style="list-style-type: none"> استفاده از تمام اشیاء برای شناسایی تغییرات امکان اندازه گیری تغییرات هندسی و توپولوژی شناسایی تغییرات بر اساس مقایسه‌ی تصاویر طبقه بندی شده فراهم نمودن ماتریس کامل تر تغییرات «از-به» نسبت به سایر روش ها 	شیء- کلاس	
<ul style="list-style-type: none"> تولید برخی مصنوعات از هم مرجع- سازی اشتباه عدم تولید اشیاء مختلف/ جدید به وجود آمده در زمان های مختلف 	<ul style="list-style-type: none"> یک مرحله قطعه بندی بر تصاویر چند زمانه روی هم گذاشته شده ویژگی های هندسی مشابه اشیاء تصویری در دو زمان استخراج ویژگی های هندسی، طیفی و استخراج شده از اشیاء تصویری به منظور ایجاد روند تغییرات 	اشیاء چند زمانه	
<ul style="list-style-type: none"> مشخص نبودن تأثیر تلفیق های مختلف شیء مبنا و پیکسل مبنا بر نتایج نهایی دشواری بودن انتخاب بهترین ترکیب برای کاربرد مورد نظر استفاده از روش سعی و خطا 	<ul style="list-style-type: none"> استفاده‌ی کامل از مزایای الگوریتم های متعدد و به دست آوردن نتایج بهتر شناسایی تغییرات تلفیق مزایای روش های شناسایی تغییرات مبتنی بر حد آستانه گذاری و طبقه بندی 	هیبرید	

جدول ۲: مزایا و محدودیت های تکنیک های شناسایی تغییرات شیء مبنا

۴- چالش ها در تکنیک های شناسایی تغییرات شیء مبنا

در OBCD تصویر سنجش از دور بر اساس ویژگی های طیفی و مکانی و تجربه‌ی فرد خیره (اغلب در فرم مجموعه قواعد) به منظور نمایش عوارض جغرافیایی قطعه بندی می شوند. خروجی قطعه بندی اشیاء تصویری بامعنی از عوارض جغرافیایی می باشد. در شناسایی تغییرات شیء مبنا بر اساس مقایسه اختلافات در ویژگی های طیفی و/یا مکان و یا هندسی که اشیاء تصویری در طول زمان دارند، تغییرات شناسایی می شود [۲]. الگوریتم های قطعه بندی بسیاری در حال حاضر وجود دارد که هندسه‌ی شیء تولید شده را تحت تأثیر قرار می دهد. در ادامه به معرفی برخی از چالش های موجود در OBCD پرداخته می شود.

۴-۱- مقایسه اشیاء تصویری

از آنجایی که اشیاء تصویری به عنوان واحد پایه ای در OBCD مورد استفاده قرار می گیرند، مهم ترین مسئله ای که نیاز است رفع شود، تعیین تغییرات بین اشیاء تصویری است. راه حل مقایسه‌ی اشیاء تصویری داده های چند زمانه در موقعیت جغرافیایی مشابه است که این امر به عنوان شناسایی تغییرات پیکسل مبنا انجام می شود. معمولاً اشیاء تصویری

می‌توانند هم به‌طور مستقیم با استفاده از اطلاعات طیفی اشیاء و یا ویژگی‌های مربوطه [۲۱، ۲۳، ۲۵] یا بعد از طبقه‌بندی شیء مینا [۲۸-۳۰، ۴۲، ۴۳] با یکدیگر مقایسه شوند. توابع آماری معمولاً در مقایسه‌ی اشیاء تصویری مورد استفاده قرار می‌گیرند. جدا از راهکارهای پیکسل مینا، اکثر الگوریتم‌های OBCD که قبلاً اشاره شدند، ویژگی‌های شیء مینا را (به‌عنوان مثال هندسه، بافت، معنا) بکار می‌گیرند که فرصت‌های مناسبی را به‌منظور نظارت بهتر بر تغییرات پوشش اراضی نسبت به استفاده فقط از اطلاعات طیفی فراهم می‌کند [۲]. نوع دیگر الگوریتم OBCD توانسته اشیاء تصویری را با قطعه‌بندی تمام حالت‌های چند زمانه صحنه در یک مرحله استخراج کند [۳۵-۳۹، ۴۴، ۴۵]. در نتیجه، مقایسه‌ی اشیاء تصویری ساده‌تر از الگوریتم مقایسه بعد از طبقه‌بندی است. همچنین مطالعات متعدد قبلی بر کارایی تعامل فرآیندهای پیکسل مینا با شیء مینا تأکید کردند [۴۶-۴۸]. این الگوریتم‌های OBCD معمولاً نتایج اولیه تغییرات را با استفاده از پیکسل‌ها به دست می‌آورند. تکنیک‌های شیء مینا بعداً به‌منظور بهبود عملکرد شناسایی تغییرات مورد استفاده قرار می‌گیرد [۲].

۴-۲- ارزیابی دقت

روش‌های ارزیابی مورد استفاده در تکنیک‌های پیکسل مینا شامل: دقت کلی، دقت کاربر و دقت تولیدکننده می‌شود، بنابراین زمانی که از پیکسل به‌عنوان واحد پایه محاسباتی استفاده می‌شود، استفاده از داده‌های واقعیت زمینی به‌منظور ارزیابی نتایج امری منطقی می‌باشد. با توجه به اینکه در تکنیک‌های شیء مینا، از اطلاعات طیفی، بافتی، مکانی و هندسی به‌منظور مدل‌سازی واقعیت استفاده می‌شود؛ بنابراین ارزیابی این تکنیک‌ها با چالش همراه است و ارزیابی این تکنیک‌ها متفاوت با ارزیابی تکنیک‌های پیکسل مینا می‌باشد [۴۹]. علی‌رغم اینکه ماتریس خطا در بسیاری از تحقیقات شناسایی تغییرات شیء مینا به‌منظور ارزیابی نتایج استفاده می‌شود [۴۴، ۵۰]، چالش اصلی مربوط به نوع داده‌ی واقعیت زمینی می‌باشد که می‌تواند پیکسل و شیء تصویری باشد. با این حال، روش‌هایی به‌منظور ارزیابی دقت نتایج تکنیک‌های شیء مینا توسط محققین ارائه شده است. از نمونه این روش‌ها می‌توان به: اندازه‌گیری صحت نقشه بدست آمده به‌منظور تعیین تعداد قطعات درست طبقه‌بندی‌شده و روش نمونه‌برداری شیء مینا [۴۹] اشاره نمود.

۵- نتایج و پیشنهادها

با توجه به مطالب ذکر شده در این مقاله، در اختیار داشتن اطلاعات تغییرات در مورد عوارض زمینی و در اختیار داشتن اطلاعات به‌روزرسانی شده باعث شده است که شناسایی تغییرات به یکی از موضوعات مهم تحقیقاتی تبدیل شود. استخراج عوارض بر مبنای واقعیت معمولاً نتایج مورد انتظار از پردازش تصویر است؛ به‌عبارت دیگر، هدف اصلی پردازش تصویر استخراج عوارضی است که از نظر ویژگی‌های طیفی و شکلی با واقعیت‌های موجود در طبیعت تطابق داشته باشد. روش‌های طبقه‌بندی پیکسل مینا قابلیت برآورده کردن این انتظار را ندارند. با ظهور تصاویر سنجش‌از‌دور با حد تفکیک مکانی خیلی بالا، ضعف تکنیک‌های پیکسل مینا در این تصاویر و عدم عملکرد مناسب روش‌های پیکسل مینا در مناطق پرتراکم شهری، استفاده از تکنیک‌های شیء مینا روشی مناسب به‌منظور شناسایی تغییرات مناطق پرتراکم شهری می‌باشد. در تکنیک‌های شناسایی تغییرات شیء مینا علاوه بر اطلاعات طیفی، از اطلاعات ساختاری و معنایی اشیاء تصویری استفاده می‌شود.

در برخی موارد به‌کارگیری طبقه‌بندی پیکسل مینا در تصاویر با حد تفکیک مکانی بالا، نتایج مطلوبی را حاصل نخواهد کرد؛ زیرا با توجه به حجم وسیع اطلاعات موجود در تصاویر با حد تفکیک مکانی بالا، یک پیکسل منفرد به‌تنهایی شامل اطلاعات جامعی مانند شکل، بافت، مقیاس و ... به‌منظور طبقه‌بندی و آنالیز صحیح نمی‌شود. بعلاوه، به دلیل ضعف اطلاعات موجود در یک پیکسل، توانایی تفسیر مفهومی تصویر از طریق روش‌های پیکسل مینا بسیار ضعیف است. از طرفی تکنیک‌های شناسایی تغییرات شیء مینا با استفاده از آنالیزهای شیء مینا، قطعه‌بندی و طبقه‌بندی منجر به نتایج مطلوب‌تری در مقایسه با تکنیک‌های شناسایی تغییرات پیکسل مینا می‌شود. استفاده از آنالیزهای شیء مینا، منجر

به نتایج مطلوب تری در مقایسه با تکنیک‌های شناسایی تغییرات پیکسل مینا می‌شود. انگیزه استفاده از اشیاء تصویری به منظور شناسایی تغییرات به دلایل: افزایش دقت طبقه‌بندی، کاهش شناسایی تغییرات بدلی، استفاده از ویژگی‌های اشیاء تصویری ایجاد شده و حساسیت کمتر این تکنیک به هم‌مرجع‌سازی نسبت به تکنیک پیکسل مینا می‌باشد. با توسعه تکنیک‌های آنالیز شیء مینای تصویر، نقاط ضعف تکنیک‌های پیکسل مینا رفع شده است و بهبود قابل توجهی در نتایج استخراج اطلاعات در مقایسه با تکنیک‌های پیکسل مینا گزارش شده است.

مراجع

- [1] Coops, N., M. Wulder, and J. White, Identifying and Describing Forest Disturbance and Spatial Pattern. Understanding Forest Disturbance and Spatial Pattern. 2006, CRC Press.
- [2] Chen, G., et al., Object-based change detection. International Journal of Remote Sensing, 2012. **33**(14): p. 4434-4457.
- [3] Coppin, P., et al., Review Article Digital change detection methods in ecosystem monitoring: a review. International journal of remote sensing, 2004. **25**(9): p. 1565-1596.
- [4] Im, J. and J.R. Jensen, A change detection model based on neighborhood correlation image analysis and decision tree classification. Remote Sensing of Environment, 2005. **99**(3): p. 326-340.
- [5] Macleod, R.D. and R.G. Congalton, A quantitative comparison of change-detection algorithms for monitoring eelgrass from remotely sensed data. Photogrammetric engineering and remote sensing, 1998. **64**(3): p. 207-216.
- [6] Lu, D., et al., Change detection techniques. International journal of remote sensing, 2004. **25**(12): p. 2365-2401.
- [7] Dreschler-Fischer, L., et al. A knowledge-based approach to the detection and interpretation of changes in aerial images. in Geoscience and Remote Sensing Symposium, 1993. IGARSS'93. Better Understanding of Earth Environment., International. 1993. IEEE.
- [8] Devi, R.N. and G.W. Jiji, CHANGE DETECTION TECHNIQUES-A SURVEY. 2015.
- [9] Singh, A., Review article digital change detection techniques using remotely-sensed data. International journal of remote sensing, 1989. **10**(6): p. 989-1003.
- [10] Mouat, D.A., G.G. Mahin, and J. Lancaster, Remote sensing techniques in the analysis of change detection. Geocarto International, 1993. **8**(2): p. 39-50.
- [11] Deer, P., Digital change detection techniques in remote sensing. 1995, DTIC Document.
- [12] Jianya, G., et al., A review of multi-temporal remote sensing data change detection algorithms. The International Archives of the Photogrammetry, Remote Sensing and Spatial Information Sciences, 2008. **37**(B7): p. 757-762.
- [13] Hussain, M., et al., Change detection from remotely sensed images: From pixel-based to object-based approaches. ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing, 2013. **80**: p. 91-106.
- [14] Chen, X., et al., An automated approach for updating land cover maps based on integrated change detection and classification methods. ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing, 2012. **71**: p. 86-95.
- [15] Chan, J.C.-W., K.-P. Chan, and A.G.-O. Yeh, Detecting the nature of change in an urban environment: A comparison of machine learning algorithms. Photogrammetric Engineering and Remote Sensing, 2001. **67**(2): p. 213-226.
- [16] Tewkesbury, A.P., et al., A critical synthesis of remotely sensed optical image change detection techniques. Remote Sensing of Environment, 2015. **160**: p. 1-14.

- [17] Lang, S., Object-based image analysis for remote sensing applications: modeling reality—dealing with complexity, in Object-based image analysis. 2008, Springer. p. 3-27.
- [18] Blaschke, T., Object based image analysis for remote sensing. ISPRS journal of photogrammetry and remote sensing, 2010. **65**(1): p. 2-16.
- [19] Marceau, D.J. and G.J. Hay, Remote sensing contributions to the scale issue. Canadian journal of remote sensing, 1999. **25**(4): p. 357-366.
- [20] Stow, D., Geographic object-based image change analysis, in Handbook of applied spatial analysis. 2010, Springer. p. 565-582.
- [21] Lefebvre, A., T. Corpetti, and L. Hubert-Moy. Object-oriented approach and texture analysis for change detection in very high resolution images. in Geoscience and Remote Sensing Symposium, 2008. IGARSS 2008. IEEE International. 2008. IEEE.
- [22] Zhou, W., A. Troy, and M. Grove, Object-based land cover classification and change analysis in the Baltimore metropolitan area using multitemporal high resolution remote sensing data. Sensors, 2008. **8**(3): p. 1613-1636.
- [23] Hall, O. and G.J. Hay, A multiscale object-specific approach to digital change detection. International Journal of Applied Earth Observation and Geoinformation, 2003. **4**(4): p. 311-327.
- [24] Tomowski, D., M. Ehlers, and S. Klonus. Colour and texture based change detection for urban disaster analysis. in Urban Remote Sensing Event (JURSE), 2011 Joint. 2011. IEEE.
- [25] Miller, O., A. Pikaz, and A. Averbuch, Objects based change detection in a pair of gray-level images. Pattern Recognition, 2005. **38**(11): p. 1976-1992.
- [26] Blaschke, T., S. Lang, and G. Hay, Object-based image analysis: spatial concepts for knowledge-driven remote sensing applications. 2008: Springer Science & Business Media.
- [27] Chen, Z. and T.C. Hutchinson. Urban damage estimation using statistical processing of satellite images: 2003 bam, iran earthquake. in Electronic Imaging 2005. 2005. International Society for Optics and Photonics.
- [28] Durieux, L., E. Lagabrielle, and A. Nelson, A method for monitoring building construction in urban sprawl areas using object-based analysis of Spot 5 images and existing GIS data. ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing, 2008. **63**(4): p. 399-408.
- [29] Walter, V., Object-based classification of remote sensing data for change detection. ISPRS Journal of photogrammetry and remote sensing, 2004. **58**(3): p. 225-238.
- [30] Laliberte, A.S., et al., Object-oriented image analysis for mapping shrub encroachment from 1937 to 2003 in southern New Mexico. Remote Sensing of Environment, 2004. **93**(1): p. 198-210.
- [31] Hazel, G.G., Object-level change detection in spectral imagery. Geoscience and Remote Sensing, IEEE Transactions on, 2001. **39**(3): p. 553-561.
- [32] Li, J. and R.M. Narayanan, A shape-based approach to change detection of lakes using time series remote sensing images. Geoscience and Remote Sensing, IEEE Transactions on, 2003. **41**(11): p. 2466-2477.
- [33] Son, N.-T., et al., Mangrove mapping and change detection in Ca Mau Peninsula, Vietnam, using Landsat data and object-based image analysis. Selected Topics in Applied Earth Observations and Remote Sensing, IEEE Journal of, 2015. **8**(2): p. 503-510.
- [34] Wulder, M.A., et al., Impact of sun-surface-sensor geometry upon multitemporal high spatial resolution satellite imagery. Canadian Journal of Remote Sensing, 2008. **34**(5): p. 455-461.
- [35] Desclée, B., P. Bogaert, and P. Defourny, Forest change detection by statistical object-based method. Remote Sensing of Environment, 2006. **102**(1): p. 1-11.

- [36] Bontemps, S., et al., An object-based change detection method accounting for temporal dependences in time series with medium to coarse spatial resolution. *Remote Sensing of Environment*, 2008. **112**(6): p. 3181-3191.
- [37] Conchedda, G., L. Durieux, and P. Mayaux, An object-based method for mapping and change analysis in mangrove ecosystems. *ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing*, 2008. **63**(5): p. 578-589.
- [38] Stow, D., et al., Monitoring shrubland habitat changes through object-based change identification with airborne multispectral imagery. *Remote Sensing of Environment*, 2008. **112**(3): p. 1051-1061.
- [39] Duveiller, G., et al., Deforestation in Central Africa: Estimates at regional, national and landscape levels by advanced processing of systematically-distributed Landsat extracts. *Remote Sensing of Environment*, 2008. **112**(5): p. 1969-1981.
- [40] tong Yang, X., H. Liu, and X. Gao, Land cover changed object detection in remote sensing data with medium spatial resolution. *International Journal of Applied Earth Observation and Geoinformation*, 2015. **38**: p. 129-137.
- [41] Wang, B., et al., Object-Based Change Detection of Very High Resolution Satellite Imagery Using the Cross-Sharpening of Multitemporal Data. *Geoscience and Remote Sensing Letters, IEEE*, 2015. **12**(5): p. 1151-1155.
- [42] Blaschke, T., Towards a framework for change detection based on image objects. *Göttinger Geographische Abhandlungen*, 2005. **113**: p. 1-9.
- [43] De Chant, T. and M. Kelly, Individual object change detection for monitoring the impact of a forest pathogen on a hardwood forest. *Photogrammetric Engineering & Remote Sensing*, 2009. **75**(8): p. 1005-1013.
- [44] Im, J., J. Jensen, and J. Tullis, Object-based change detection using correlation image analysis and image segmentation. *International Journal of Remote Sensing*, 2008. **29**(2): p. 399-423.
- [45] Park, N.W. and K.H. Chi, Quantitative assessment of landslide susceptibility using high-resolution remote sensing data and a generalized additive model. *International Journal of Remote Sensing*, 2008. **29**(1): p. 247-264.
- [46] Niemeyer, I., S. Nussbaum, and M.J. Canty. Automation of change detection procedures for nuclear safeguards-related monitoring purposes. in *IGARSS*. 2005. Citeseer.
- [47] McDermid, G.J., et al., Object-based approaches to change analysis and thematic map update: challenges and limitations. *Canadian Journal of Remote Sensing*, 2008. **34**(5): p. 462-466.
- [48] Linke, J., et al., A disturbance-inventory framework for flexible and reliable landscape monitoring. *Photogrammetric Engineering & Remote Sensing*, 2009. **75**(8): p. 981-995.
- [49] Radoux, J., P. Bogaert, and P. Defourny. Overall accuracy estimation for geographic object-based image classification. in *Ninth International Symposium on Spatial Accuracy Assessment in Natural Resources and Environmental Sciences*. 2010.
- [50] He, C., et al. Dynamic monitor on urban expansion based on a object-oriented approach. in *INTERNATIONAL GEOSCIENCE AND REMOTE SENSING SYMPOSIUM*. 2005.